

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af sgpl Anita Fahlen og Hygiejnesygeplejerske Birgitte Sachmann Godkendt af Marianne Hansen Version 1.1

Skyl på kateter med isotonisk saltvand (NaCl)

Gældende fra feb 2018 Rev. senest feb 2021

Baggrund

Borgere med permanente urinvejskatetre (KAD), både uretrale og suprapubiske KAD, kan opleve stop af KAD. Stop af KAD kan skyldes

- Debri eller crustrationer
- KAD der hos mænd er gledet ned i prostatalejet

Skyl med NaCl kan bruges forebyggende mod stop af KAD crustrationer/debri der hvirvles op i blæren og udtømmes herefter.

Formål

At forebygge tilstoppede KAD og heraf utidige skift af disse med øget risiko for symptomgivende cystitter til følge.

At fjerne crustrationer på KAD som kan være smerteforvoldende ved KAD skiftninger.

Krav til personalet

Sygeplejersker samt assistenter der er oplært i dette (generel delegering) må udføre det. I særlige tilfælde vil en hjælper kunne oplæres i proceduren, hvor det bliver en personlig delegering.

Forebyggende skyl på KAD skal være lægeordineret.

Ved akut stop i KAD skal skylning altid udføres i samråd med en sygeplejerske, må dog ikke udføres af en Social og Sundhedshjælper. Dette af hensyn til en vurdering af, hvorvidt KAD er gledet ned i prostatalejet.

Ved kraftig hæmaturi eller blæretamponade, skal lægen altid kontaktes, da det er en specialisopgave, som foretages på sygehuset.

Principper

Der benyttes rene handsker og sammenkobling/studsens må ikke røres med handskerne.

Remedier der skal bruges

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af sgpl Anita Fahlen og Hygiejnesygeplejerske Birgitte Sachmann Godkendt af Marianne Hansen Version 1.1

Skyl på kateter med isotonisk saltvand (NaCl)

Gældende fra feb 2018 Rev. senest feb 2021

- Rene handsker (sterile ved korttidsbehandling)
- Rent eller sterilt afdækningsstykke
- 1-2 spritswaps (ethanol 70-85 %)
- En eller flere knækhalsbeholder (harmonika) med sterilt NaCl skyllevæske (150 ml) og evt. jeanetsprøjte
- Ren kateterpose (steril ved korttidsbehandling)
- Affaldspose/affaldsspand

Fremgangsmåde

- Borgeren lejres hensigtsmæssigt, almindeligvis på ryggen med let spredte ben. Genitalia og underkroppen blottes
- Afdækningsstykket anbringes under kateteret, så der ikke kommer spild i sengen
- Knækhalsbeholderen med NaCl anbrydes med en spritswaps omkring, evt trækkes NaCl op i en jeanetsprøjte
- Håndhygiejne og rene handsker på (sterile handsker anvendes hos borgere med korttidsbehandling)
- Spritswaps pakkes ud og holdes i den ene hånd (ved steril teknik skal den pakkes ud inden handsker tages på, og lægges på sterilt afdækningsstykke)
- Katetersamling og den udvendige del af kateteret (den del der holdes på) desinficeres med spritswaps
- Med den ene hånd laves knæk på selve KAD og den brugte KAD pose drejes af
- Knækhalsbeholderen/jeanetsprøjten anbringes i blærekatetrets studs, og skyllevæsken trykkes ind i blæren. Ved hurtigt skyl kan bundfald i blæren hvirvles op. NB. Hurtig blæreskylning og stor mængde kan være smertefuld
- Kateteret tilkobles, så skyllevæsken løber ud i kateterslangen og i den nye pose, eller man trækker det tilbage i knækhalsbeholderen
- Blæreskylningen gentages indtil blæren er ren og urinen er klar
- Systemet skilles vha. knæk på selve KAD, studsen drejes af, og en ren KAD pose sættes på. Ved korttidsbehandling påsættes steril pose
- Den brugte KAD pose kasseres

Generelt

Ved brug af jeanetsprøjte, kan der komme mere tryk på indskylning, hvilket gør det nemmere at få frit løb på kateteret.

Skriv evt. dato for skift af KAD posen bag på den nye KAD pose.

Husk altid fiksering af KAD/pose med en blød bue op mod navlen hos mænd .

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejecentre

Udarbejdet af sgpl Anita
Fahlen og
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Marianne Hansen
Version 1.1

Skyl på kateter med isotonisk saltvand (NaCl)

Gældende fra feb 2018
Rev. senest feb 2021

Litteraturhenvisning

Nationale infektionshygiejniske retningslinjer, forebyggelse af urinvejsinfektion i forbindelse med urinvejsdrænage og inkontinensmidler, SSI, 1.1 marts 2015

<https://www.ssi.dk/~media/Indhold/DK%20-%20dansk/Smitteberedskab/Infektionshygiejne/NIR/NIR%20Urinvejsinfektion.ashx>

Nationale infektionshygiejniske retningslinjer, om håndhygiejne, SSI, 1. udgave december 2013.

<https://www.ssi.dk/~media/Indhold/DK%20-%20dansk/Smitteberedskab/Infektionshygiejne/NIR/NIR%20Haandhygiejne.ashx>